

حضور نیروهای سیاسی در انتخابات

کیکاوس یورایویی

برای ارتقا و افزایش مشارکت مدنی، رقابت بین دو گفتمان متفاوت اساسی و ضروری است؛ گفتمان‌هایی که همدیگر را در زیر ذره‌بین تیزبین، نقد و بررسی می‌کنند و برنامه‌های مناسب خود را برای پیشبرد اهداف خود و جامعه ارائه می‌دهند. اگر قرار باشد همه جناح‌ها، احزاب و نهادهای مدنی مانیفست یکسانی ارائه بدهند و مروج گفتمان یکسانی باشند، اولاً نیازی به انتخابات نیست، در ثانی فاز رقابت که مهم‌ترین عنصر نظام‌های مردم‌سالار است، بی‌معنی می‌شود. این گفتمان‌هاست که به جدال با هم برمی‌خیزند تا

در پژواک صدای آن چرخش نخیکان در جامعه محقق شود. نمی‌شود انتظار داشت آمار مشارکت در انتخابات بالا باشد؛ درحالی‌که صداهای مختلف دارای تابلوی متفاوتی نباشند و تصورات مختلفی را نمایندگی نکنند. در اینجاست که نخیکان جامعه در دو قطب متضاد اما در چارچوب قانون در درون یک فعالیت مدنی روبه‌روی هم می‌ایستند و زورآزمایی می‌کنند.

اساسی‌ترین اصل دراین‌میان اجرا و عملیاتی‌کردن آن گفتمان است که قبلاً درباره آن مانورهای لازم داده شده و به‌منظور اجرائی‌شدن آن اصل مشارکت لازم انجام گرفته و مردم با اکثریت به پای صندوق‌های رای آمده‌اند و برای تحقق آن رأی داده‌اند. حاکمیت نیز تضمین می‌کند تا نمایندگان اکثریت مطابق قانون اساسی سیاست‌های خود را مصوب و اجرا کنند. سرخوردگی نخیکان، احزاب سیاسی و توده‌های مردم زمانی حاصل می‌شود که ببینند نمایندگان یا نماینده آنان جنبه تشریفاتی بیش ندارد و قادر به تأمین نیازهای آنان نیستند. مشارکت و حضور در انتخابات همراه رقابت‌های سیاسی

تحلیلی از وضعیت احمدی‌نژاد در میان اصولگرایان و انتخابات

شمشیرزن تنها

مبارز فعالیت می‌کنند) به این جریان نزدیک‌تر شده است.

احمدی‌نژاددر کدام نقطه‌سیاست‌است

حالا باید دید احمدی‌نژاد در کدام نقطه از سیاست میان این دسته‌های جریان راست ایستاده و نسبتش با آنها چیست؟
پایداری‌ها شاکردان و فرزندان معنوی آیت‌الله مصباح بودند که در زمستان ۸۹ و در آستانه انتخابات سال ۹۰ شکل گرفتند. آنها از یک سو با جریان سنتی اصولگرایان (جامعتین) زاویه داشتند و از سوی دیگر با یاران مشایی به مخالفت برخاستند. با این حال از زمانی که ستادهای ابراهیم رئیسی در سال ۹۶ به راه افتاد، عموم اعضای دولتش در ستادهای او حضور داشتند؛ بنابراین زیر سقف دولت رئیسی می‌تواند محلی برای تجمع هر دو گروه باشد. از طرف دیگر محمدباقر قالیباف که در دوران احمدی‌نژاد سخنرانی بسیار تندی علیه او کرده و تا آخرین روزها در شرایط تقابلی قرار داشتند، در سال ۹۸ دیداری مخفیانه را با احمدی‌نژاد ترتیب داد تا در راستای انتخابات مجلس بتواند سطح تقابل را کنترل کند. ارتباطات میان جریان اصولگرا و احمدی‌نژاد البته در سال ۱۴۰۰ و بعد از کاندیداتوری او خصمانه شد. تا آنجا که سعید قاسمی در یک سخنرانی به تهدید او دست زد که اگر کاری کند، با او در خیابان برخورد خواهد کرد.

از طرف دیگر رابطه احمدی‌نژاد با راست نو (لاریجانی) و یارانش نیز همچنان در حالت تخاصم قرار دارد؛ اما احمدی‌نژاد با روی‌کارآمدن دولت ابراهیم رئیسی دست از تقابل‌هایی که با نهاد دولت (در دوران حسن روحانی داشت) برداشت و از پاییز سال ۱۴۰۱ نیز به سکوت کامل فرورفت. او که در وقایع سال ۹۶ و آبان ۹۸ بسیار فعال بود، روزه سکوت گرفت و با سکوتش سعی کرد به دولت رئیسی کمک کند.

احمدی‌نژادوانتخابات‌آینده

احمدی‌نژاد شاید نتواند خودش بازیگری باشد که در یکی از جریان‌های سیاسی راست قرار بگیرد؛ اما همواره از این استعداد برخوردار است که بازی را خراب کند. درصورتی‌که اصولگرایان با سه فهرست راست نو (لاریجانی) راست میانه (قالیباف و حداد) و راست رادیکال (پایداری و دولت) وارد انتخابات شوند، حالت‌های زیر برای فعالیت احمدی‌نژاد متصور است:

۱- فعالیت در انتخابات ضد فهرست لاریجانی بدون اینکه خودش هیچ فهرستی در انتخابات داشته باشد. در این وضعیت احمدی‌نژاد تنها تلاشش این خواهد بود

یعنی پذیرش اصل قانون اساسی هر کشور، قانون کشور که فصل‌الخطاب تمام سلیقه‌ها و جریانات اجتماعی است؛ بنابراین پرشوربودن انتخابات، با خط‌ونشان کشیدن و ترسیم نقشه راه برای رقیب سیاسی به دست نمی‌آید. رقبای سیاسی پروژه‌های متفاوتی تعریف و تبیین می‌کنند که نیاز به تشکیلات و سازمان‌دهی دارند. انس‌زدن و خارج‌کردن از میدان مبارزه با شیوه‌های بداخلاقی سیاسی و غیرقانونی و فاقد عقلانیت برانزده جامعه‌دیدنار، مسئولیت‌پذیر و مردم‌سالار نیست.

یک دایره و حلقه متصله وجود دارد که اپوزیسیون داخلی و وفادار به نظام و قانون اساسی را از گروه‌های برانداز و اپوزیسیون خارج از نظام جدا می‌کند. فراموش نکنیم که در علم سیاست اپوزیسیون داخل نظام‌ها با گروه‌های متعارض و پیکارجو متفاوت‌اند. اپوزیسیون داخلی خواستار تحول و تغییر در وضع موجودند. قطعا در نظامی که قریب به نیم‌قرن از حاکمیت آن می‌گذرد، گروهی سخت طرفدار وضع موجود و گروهی اصلاح‌طلب حتی

که مانع از بازگشت تیم لاریجانی به قدرت شود. او به‌خوبی حدس می‌زند که ممکن است لاریجانی شخصا وارد انتخابات نشود و پروژه او بزرگ‌تر از انتخابات مجلس باشد؛ بنابراین برای احمدی‌نژاد، لاریجانی ۱۴۰۴ (به معنای یک کاندیدای ریاست‌جمهوری) اهمیت دارد، نه لاریجانی ۱۴۰۲ و انتخابات مجلس.

۲ - درصورتی‌که احمدی‌ننژاد اطمینان داشته باشد همچنان راست میانه (اصولگرایان شورای ائتلاف) قدرت را با پایداری در یک تعامل فی‌مابین تقسیم خواهند کرد، وارد انتخابات نخواهد شد و تلاشی برای گرم‌کردن تنور انتخابات انجام نمی‌دهد.

اکراصولگرایان‌برآکنده‌شوند

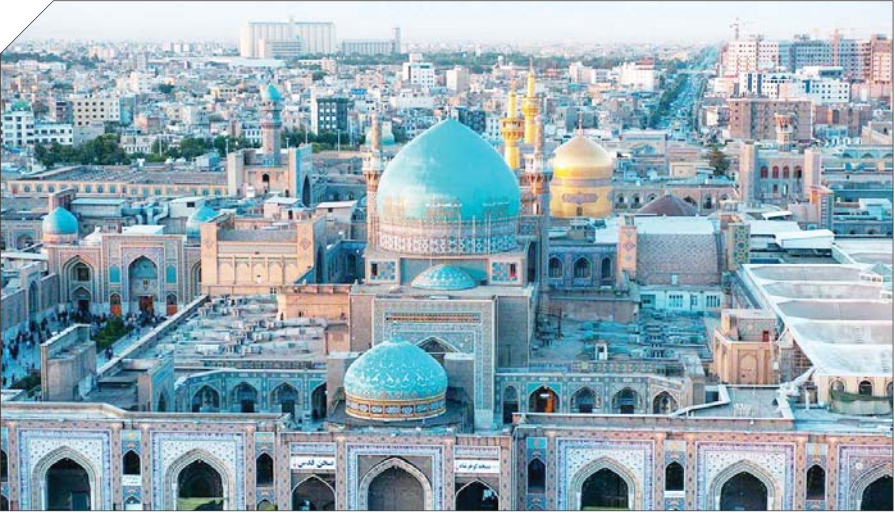
در شرایطی‌که اصولگرایان متفرق شوند و با پنج فهرست وارد انتخابات شوند، شرایط فرق خواهد کرد. براساس گزارش‌های موجود شکاف در میان جریان راست به گونه‌ای است که همه آنها می‌خواهند فهرست جداگانه‌ای برای انتخابات داشته باشند. پایداری ادعا دارد که باید ۵۰ درصد فهرست تهران را به آنها واگذار کنند و دیگر گروه‌ها نیز براساس این به دنبال سهم‌خواهی هستند؛ بنابراین تاکنون می‌توان حدس زد که پنج فهرست حول محور جریان‌ها یا اشخاص زیر شکل بگیرد:
۱- فهرست شورای ائتلاف (به رهبری حدادعادل و مجموعه اصولگرایان).
۲ - فهرست شورای وحدت (این شورا از منتقدان «شانا» است. شانا مخفف «شورای ائتلاف نیروهای انقلاب» است که به رهبری حدادعادل اداره می‌شود.
۳ - جبهه پایداری.
۴ - شبکه راهبردی یاران انقلاب با شریان. این جریان قصد دارد پرچم حمایت از دولت را بلند کند.
۵ - فهرست نواصولگرایان به رهبری محمدباقر قالیباف که از یاران او و برخی از جوانان اصولگرایی تشکیل می‌شود. در این وضعیت دو حالت برای فعالیت احمدی‌نژاد در انتخابات متصور است.

۱ - ائتلاف پنهانی با یکی از فهرست‌های زیرمجموعه راست رادیکال؛ یعنی جبهه پایداری با شریان.

۲ - ارائه یک فهرست جداگانه برای خود

استراتژی شمشیرزن‌تنها

حتی اگر هیچ‌کدام از شرایط گفته‌شده در بالا هم محقق نشود، تجربه علیرضاییگی (نماینده تبریز) در مجلس یازدهم برای احمدی‌نژاد تجربه بسیار مؤثر و موفقیت‌آمیزی بود. جریان احمدی‌نژاد تنها با همین یک نفر نمایشی از زنده‌بودن در سیاست ایران ارائه داد و توانست در چند نقطه پرچم روش‌های احمدی‌نژادی را بر سر دست بگیرد. برای احمدی‌نژاد پنج فرد که حتی به‌تنهایی مانند علیرضاییگی در مجلس مبارزه کنند، کافی است. این افراد از درون پارلمان می‌توانند همچنان پرچم جریان احمدی‌نژاد را افراشته نگه دارند. به نظر می‌رسد در شرایطی‌که دویننگ نظارت استصوابی همچنان برقرار باشد و اصلاح‌طلبان در انتخابات مشارکت فعال نداشته باشند، رسیدن احمدی‌نژاد به فهرست پنج یا ۱۰ نفره‌ای از کسانی که پیش‌تر یا او در دولتش همکاری کردند، کار چندان سختی نباشد. این البته برای جریان راست خیر خوبی محسوب نمی‌شود.

حقوقی آن قلمی نفرساید. بالاخره روز چهارشنبه ۲۱ دی ۱۴۰۱ هم اعلام کرد که آن امام‌جمعه که می‌گفته امام‌جمعه مشهد و آن موقوفه هم موقوفه گوهرشاد آغا یا گوهرشاد بیگم بوده است. امام‌جمعه مشهد و دفتر، هیچ‌گاه پاسخ او را ندادند اما روز وکیل خبر آمد که شکریان، به اتهام تبلیغ علیه نظام، به دادسرا فراخوانده شده است.

آغازدوباره

آن بحث که از یک کانال تلگرامی هزار نفره آغاز شده بود، در گرفت‌وگیر موضوعات مطرح‌شده ابتر ماند اما همین چند وقت پیش کار طور دیگر پیش رفت. این‌بار یکی از فعالان رسانه‌ای اصولگرایان پای در میدان نهاد تا با طرح

دیگروکن ماجرا، شاید بتواند گرمی از کار فروبسته نفر قبل که پای در این میدان نهاده بود، باز کند. با طرح این موضوع که خیلی‌ای زود فضای عمومی را فراگرفت، ققنوس موقوفه گوهرشاد آغا دوباره از زیر خاکستر بیرون آمد و فضای مجازی را هم در بر گرفت. از آن روز هرچند مسئله در میان عموم جامعه کمرنگ‌تر شده است اما در مرکز این تحولات یعنی مشهد بحث داغ است و طرفین موضوع دارند به یکدیگر پاسخ می‌دهند و از هم پرشش می‌کنند. آن‌طورکه از ظاهر امر برمی‌آید طرفداران امام‌جمعه مشهد که نه‌نهادها و سازمان‌های مختلف حضور دارند، می‌کشوند ذهنیت عموم مردم مشهد را با انتشار مطالبی در دفاع از شرعی، عرفی و قانونی بودن قبول تولیت موقوفه، تا اندازه‌ای پاک کنند اما از

سوی دیگر هنوز حملات تندی به امام‌جمعه مشهد می‌شود به‌ویژه با ترکیب انواع فیلم‌ها با کلیپ‌هایی از جمله کلیپ مربوط به برنامه بدون تعارف بخش خبری ۲۰ و ۳۰ که در آن حجت‌الاسلام علم‌الهدی از مقرری بگیر تأمین اجتماعی و حرمت قائل بود…».

گاهی اوقات اصلاح ساختاری را برای ادامه بقای آن لازم و ضروری می‌دانند؛ اما نمی‌توانند برانداز باشند. در ساختار براندازانه بازی باخت-باخت بین همه جناح‌ها و گروه‌های فکری مختلف رخ می‌دهد؛ پس این بازی را کسی قبول ندارد.

ساختاری که معیوب است، باید اصلاح شود. بخش‌هایی که فریز و منجمد شده‌اند، باید از دل یخ‌ها خارج شوند، صندوق‌های رای و تعداد آرای می‌شود آن اصلی اساسی برای نظام مردم‌سالار است. در خاتمه یادآوری می‌شود که اصل قیاسه امروز چیزی است که مرتبا ذهن‌ها به طرف آن سوق پیدا می‌کند. در منطقه‌ای زندگی می‌کنیم که فقر و غنا بر آن حاکم‌اند. همان اندازه که کشورهای سیر قهقرایی طی می‌کنند، کشورهایی با رشد اقتصادی و سازمان‌دهی، شتابان درحال تاختن هستند، برای تحولی اساسی و امکانات زیست جدید استارت کار باید به‌سرعت زده شود. انتخابات یک نمونه آن است تا خونی تازه به رگ‌های جامعه تزریق شود.

اخبار برگزیده

آیت‌الله جنتی همچنان در دبیری شورای نگهبان ابقا شد

در جلسه دیروز شورای نگهبان، انتخابات هیئت‌رئیسه این شورا برگزار شد که در این جلسه دبیر و اعضای هیئت‌رئیسه شورای نگهبان با رای اعضای این شورا برای یک سال دیگر ابقا شدند. هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان، با اشاره به برگزاری جلسه صبح دیروز (۲۸ تیر ۱۴۰۲) شورای نگهبان گفت: انتخابات هیئت‌رئیسه سال جدید شورای نگهبان در جلسه صبح دیروز برگزار شد. گفتنی است در این انتخابات با رای اعضای شورای نگهبان، آیت‌الله جنتی به‌عنوان دبیر، سیامک رهیپک به‌عنوان قائم‌مقام دبیر و هادی طحان‌نظیف به‌عنوان سخنگوی شورای نگهبان ابقا شدند. بر اساس آیین‌نامه داخلی شورای نگهبان، انتخابات هیئت‌رئیسه این شورا هرساله برگزار و در آن هیئت‌رئیسه جدید برای فعالیت یک‌ساله انتخاب می‌شوند. احمد جنتی، با ۹۷ سال سن، سابقه‌تقرین عضو فقهای شورای نگهبان است و پس از منصوب‌شدن از سوی حضرت امام خمینی (ره) در اسفند ۱۳۵۸ در تمام ادوار شورای نگهبان حضور داشته است. در رابطه با سوابق او می‌توان به عضو مجلس خیرگان رهبری، عضو شورای بازنگری قانون اساسی، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، عضو شورای عالی تبلیغات خارج از کشور، عضو و رئیس شورای مرکزی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، نماینده مقام معظم رهبری در امور بالکان، نماینده مقام معظم رهبری در اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان، امام‌جمعه موقت تهران، قم، اهواز و کرمانشاه، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قاضی دادگاه‌های انقلاب اسلامی اهواز، دبیر شورای نگهبان و رئیس مجلس خیرگان رهبری اشاره کرد.

بیگی‌نژاد:

گزارش هیئت تفحص از اوقاف تا پایان مجلس یازدهم تهیه خواهد شد

نماینده ملایر در مجلس ششورای اسلامی با اشاره به موافقت مجلس شورای اسلامی با تحقیق و تفحص از سازمان اوقاف و امور خیریه گفت که قطعا گزارش تحقیق و تفحص از سازمان اوقاف و امور خیریه تا پایان مجلس یازدهم تهیه خواهد شد. هادی بیگی‌نژاد در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: با توجه به اینکه مجلس شورای اسلامی درخواست تحقیق و تفحص از سازمان اوقاف و امور خیریه را تصویب کردند، گام بعدی انتخاب رئیس و هیئت‌رئیسه هیئت تحقیق و تفحص است که بزودی جلسه آن در کمیسیون فرهنگی تشکیل می‌شود. وی توضیح داد: در جلسه تعیین هیئت‌رئیسه تحقیق و تفحص از اوقاف تعدادی از متقاضیان تفحص و اعضای کمیسیون فرهنگی حضور خواهند داشت و هیئت‌رئیسه تحقیق و تفحص از اوقاف را تعیین می‌کنند. این نماینده متقاضی تحقیق و تفحص از سازمان اوقاف و امور خیریه اظهار کرد: بعد از تعیین هیئت‌رئیسه تفحص و ابلاغ حکم از طرف رئیس مجلس شورای اسلامی، هیئت شش ماه فرصت جمع‌آوری اطلاعات و گزارش آن به صحن علنی را دارد که این زمان قابل تمدید است؛ بنابراین پیش‌بینی ما این است که این گزارش تا پایان مجلس یازدهم تهیه و به سرانجام می‌رسد.

عارف:

امام حسین (ع) صرفا به دنبال اصلاح ظواهر جامعه خود نبود

رئیس بنیاد امید ایرانیان گفت که این بنیاد با یک کار کارشناسانه نظرات خود را درباره برنامه هفتم به مجلس ششورای اسلامی ارسال خواهد کرد. محمدرضا عارف در نشست هیئت‌مدیره بنیاد امید ایرانیان با تسلیت ایام دهه اول ماه محرم، حرکت اصلاحی امام حسین (ع) را در راه رضایت خدا برشمرد و گفت: انسان اگر کاری را انجام می‌دهد، باید در گام نخست به خاطر خدا باشد، نه به خاطر خودنمایی و رسیدن به ثروت و نه به خاطر اینکه از او تعریف و تمجید کنند. پیرو اباعبدالله بودن صرفا نباید در حد شعار باشد؛ بلکه باید در عمل هم امام حسینی بود، به‌خصوص در اخلاق و ادب. این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام خاطر‌نشان کرد که امام حسین (ع) صرفا به دنبال اصلاح ظواهر جامعه خود نبود. او با بیان اینکه کسی با زور یا حجاب نمی‌شود، وضعیت معیشتی جامعه را یادآور شد و بر ضرورت تصمیمات کارشناسانه تأکید کرد. عارف در بخش دیگری از سخنان خود به لایحه برنامه هفتم توسعه اشاره کرد و با بیان اینکه «اگر عیار و توانایی واقعی دولت را بخواهیم بسنجیم، برنامه هفتم گنایت می‌کند»، تصریح کرد که بنیاد امید ایرانیان با یک کار کارشناسانه نظرات خود را درباره این برنامه به مجلس شورای اسلامی ارسال خواهد کرد.

او همچنین با اشاره به مواضع اخیر دولت‌مدران روسیه درباره جزایر سه‌گانه گفت: اظهارنظرها و مواضع غیرمسئولانه اخیر روس‌ها در جمع سران کشورهای حوزه خلیج فارس، کمکی به خروج این کشور از بحران خودخواسته در اوکراین نمی‌کند. این اقدامات برای ملت و حاکمیت ما تلنگری است برای بازخوانی اصول و آرمان‌های انقلاب‌مان؛ استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی؛ نه یک کلمه کم، نه یک کلمه زیاد. مسئولان کشور به‌ویژه مسئولاندرکاران حوزه دیپلماسی باید درک درستی از واقعیت‌های محیط بین‌المللی و سازمان‌ها حکم بر روابط کشورها داشته باشند. رئیس کانون صنفی استادان دانشگاهی ایران همچنین با اشاره به موضوع تقلب در آزمون سراسری با انتقاد شدید از مواضع مسئولان وزارت علوم در این زمینه تأکید کرد: انتظار است که مسئولان مربوطه و نهاد قضائی با دست‌های پیدا و پنهان موضوع تقلب در آزمون سراسری رسیدگی‌های لازم را انجام دهند و کسانی که از این طریق وارد دانشگاه شدند، از ادامه تحصیل آنها جلوگیری کنند.